

Japonské centrum
Univerzity Palackého

Logika japonských znaků *kandži*

Kateřina Vojkůvková

čtvrtek 10. 3. 2022 | 17:00

tř. Svobody 26, Olomouc | učebna 2.44

Víte, jak pojmenovat jednotlivé části znaků v japonštině?
Jaké příběhy se v nich skrývají? Kde je ve znacích třeba tatérova
jehla, porod, zadek, šamanka nebo mňoukání?

Přijďte na první přednášku v rámci našeho nového cyklu
přednášek **MŮJ KOUSEK JAPONSKA** a původní význam některých
znaků už nezapomenete do konce života.

Mgr. Kateřina Vojkůvková absolvovala obor
Japanologie na Filozofické fakultě
Univerzity Karlovy v roce 2002. Od té doby
se žíví japonštinou jako učitelka,
tlumočnice a průvodkyně. Její srdcovkou je
japonské písmo, jeho vývoj a pojmenování
jednotlivých komponentů znaků.

漢字

Kenneth G. Henshall

A Guide to Remembering Japanese Characters

Cecilia Lindqvistová
Říše čínských znaků

Dějiny čínských znaků

- Vznik v Číně asi 5000 př.Kr
- Celkem asi 80.000 znaků
- Dnes 5.000 znaků (2000 hranice gramotnosti)

- Japonsko přelom 4.a 5.st
- Dnes 2.000-3.000 znaků

- 214 radikálů, 500 determinativů
- hiragana a katakana 46 grafémů, latinka 26 písmen

Čínština-japonština- korejština

- Olomouc je překrásné město ve střední Evropě.

- 奥洛穆茨是中欧的一座美丽城市 (čínsky: pouze znaky)

- オロモウツは中欧の美しい街です。

(japonsky: hiragana+katakana (slabikové abecedy) +znaky)

- 오로모츠 는 중부 유럽의 아름다운 도시입니다.

(korejsky: hlásková abeceda)

K čemu jsou znaky?

- にわにはにわのにわとりがいます。
- 庭には二羽の鶏がいます。

Symbols, kombinace znaků

- Nahoře 上
- Dole 下
- Uprostřed 中
- Polovina 半
- Nebe 天
- Země 土
- Král 王
- Samuraj 士
- Rotace 回
- Strom 木
- Les 森
- Kořen 本
- Člověk (muž) 人、囚
- Manžel 夫
- Srdce 心
- Zemřít 死、亡、忘
- Řeka 川、災
- Hrbolatý 凸凹
- Choroba 患

Ústa (otvor) 口

• Štěstí 吉

• Zvracet 吐

• Řvát 号

• Jméno 名

• Vysoký 高

• Stejný 同

• Naproti 向

• Svatý 聖

• Císařovna 后

• Obchod, prodej 商

• Páteř 呂

• Zboží 品

• Sladký 甘

Nos 自、ム

- Dýchat 息
- Smrdět 臭
- Odpočívát 憩
- Já 私
- Veřejný 公
- Dva nosy 芸、伝

Zadek

- Úředník 官
- Rakev 棺
- Třít 刷
- Ocas 尾
- Moč 尿
- Lord 殿
- Kastrace 屈
- Baculatý zadeček 携

Tatéřova jehla 辛 (šťěstí 幸)

- Vyvarovat se 避
- Zed' 壁
- Zlozvyk 癖

Ruka 手

- **Spojení** 接
- **Převzít** 受 (2 ruce drží lod')
- **Zájem** 興 (Stejně ruce zvednuté u stolu)
- **Volat** 呼 (divná ruka u úst)
- **Pomoc** 援 (4 ruce pomáhají)
- **Tlačit** 押 (ruka tlačí na skořápku)
- **Vzít** 取 (rukou ucho)

Stařec s dlouhými vlasy

- Učit 教
- Synovská úcta 孝
- Stáří 老
- Přemýšlet 考

Donutit (ruka s bičem)

- Učit 教
- Pást 牧
- Zaútoč 攻

Porod

- Obchodování 商
- Vyměnit 換
- Sténat 喚
- Mléko 乳 (孔), 浮
- Tělo 身
- Extrémní námaha 窮

Novorozenec

• Proudit

流

• Mrtvý novorozenec

宇

• Téměř mrtvý novorozenec

汚

• Vyhodit

棄

Žena 女

- Levný, klidný 安
- Svatba 婚
- Počítat 数
- Připojit se 接
- Otrokně 奴
- Zuřit 怒

Nevěstinec

Chránit

Manželka

Hrozit

Nenávidět

Muž

Myslet

宴
保
婦
威
嫌
男
思

Mušle kauri (Zavinutec penízkový) 貝

- Koupit
- Půjčit
- Chudý
- Obchodovat
- Kvalita
- Moudrost
- Dar

買
貸
貧
質
賢
贈

Zbraně

- Kopí v ruce (ruka s gongem) 殺
- Střílení 武
- Halapartna v pohybu 我、裁、賊
- 2 halapartny 浅
- Ozdobná harpuna zapíchnutá do země 裁
- Vlajkonoš 識

- Ohnutý meč (koňské udidlo) 留
- Pouta 刑
- Krutý – ohlodaný na kost 残
- Píka 矛
- Dusit 害

Čísla

- Další 次
- Dávno 昔 (21 dnů v minulosti)
- Generace 世 (3x10 let =1 generace)
- Upéct 焼 (31 nožiček)
- Stupeň 度 (Ruka změřila 21°C v domě)
- Graduaace 卒 (10 mužů v kloboucích)
- Opilý 醉 (Opil se po 90 kalíšcích vína)
- Štít 盾 (Deset očí chráněno štítem)
- Rozdrtit 碎 (Rozbij kámen na 90 kousků)
- Dráha 軌 (Dráha, kde jelo 9 vozů)
- Požehnání 惠 (Moudrý člověk s laskavým srdcem byl požehnan 10 poli)
- Nostalgie 懷 (Nostalgické pocity při pohledu na 14 sad oblečení)

Zvuk

- Píseň 歌
- Kočka 猫
- Evropa 欧 歐
- Zmlátit 毆
- Komár 蚊
- Elegantní 雅
- Výbuch 爆
- Vytrysknutí 噴
- Zaútočit , porazit 伐

Oltář 示

- Božstvo 神
- Rituál 礼
- Náboženství 宗
- Modlit se 祈
- Zen 禪
- Náboženská slavnost 祭

Věštba ト

- Věštba 占、点
- Venku 外
- Pověsit 掛
- Lepit 粘

Okultní (černý) 玄

- Akumulovat 畜 (mysteriózní síla na poli)
- Magnet 磁 (mystický kámen)

Pes, bestie, šelma

犬、猫

- **Náhle 突 (pes se vyřítíl z jeskyně)**
穴
- **Příroda 然**
- **Situace 状 (pes v posteli, to je situace!)**
- **Opice 猿 (pes v dálce je opice)**
- **Dar (oběť) 献 (obětuj psa z jihu)**
- **Přikrčit se 伏**
- **Mlčet 默**
- **Vězení, soudní spor, peklo : 獄**
- **Šílený 狂 (král je šílený pes)**
- **Osamocený 独 (osamocený pes kousl brouka)**
- **Kripl pes (pův.člověk s dlouhými vlasy) 就**

Pták 鳥 (s dlouhým ocasem)
焦 (s krátkým ocasem)
歡 (Chocholatý pták)
曜 (tlouct křídly)

- Právo 權 (Chocholatý pták má právo na strom)
- Povzbudit 勸 (Byl jsem povzbuzen silou chocholatého ptáka)
- Posunout 進 (Posuň vrabce rukou dopředu)
- Spálit 焦 (vrabec + oheň)

Zvláštní tvary

- Okap 軒
- Soud 判 (Šalamounův soud)
- Poklička 合、金
- Trn 刺
- Starší bratr s kloboukem 驗
- Starý císař 敵、滴 (帝+古)
- Skřípnout mezi 缺 挟
- 6 oděvů ve studni 釀、讓、孃
- Prapor 旗
- Hrát si 遊
- Já (otrok) 僕
- Dlouhonohý hmyz na poli 偶
- Stát v díře 倍
- Západ 票
- Navíc 尚、賞
- Stát v řadě 並 (立立)
- Muž sedí zakrytý před sluncem 渴、褐
- Ruka chytila prchajícího 級

Různé podoby člověka ve znacích 人 muž

- **Odpočívát** 休
- **Sedět** 座
- **Klečící** 札、礼、見
- **Zhroucený** 危
- **Sedící, spadnutý** 比
- **Ohnutý** 迎、却、印、夕、色

- **Tlustoch, který nemůže stát rovně** 肥、色
- **Jednooký** 臣
- **Jednonohý** 奇、騎
- **Se sklopenou hlavou** 添
- **Klečící u stolu s otočenou hlavou – už nemůže víc jíst** 既
- **Manžel s obuškem** 失
- **Žena nese náklad** 賃

Misionáři v Číně a jejich biblické vidění znaků

- Stvořit: mluvit + chodit 造る
- Dva zakázané stromy v ráji: 2stromy+ příkázání 禁
- Nahý: oděv + zakázané ovoce 裸
- Noemova archa: lod' 8 lidí 船
- Potopa: voda+ sjednocení země +8(lidí) 洪
- Zahrada 田
- Spravedlnost: já pod beránkem (Kristem) 義: 羊 + 我
- Zahrada: prach+2 lidé v ohradě 園

Děkuji za pozornost